

čtvrtek 6. 7. 2017

LCH66 podle LH42 aneb Douška na závěr

Luděk Horký

66. ročník
Loutkářská
Chrudim

Čas se nezadržitelně dere kupředu a Loutkářská Chrudim s bezmála dábelkým pořadovým číslem 66 se brzy stane minulostí. Než se z jejího podhoubí začne rodit ročník 67., o kterém nemáme tušení, jaký bude, ale o kterém už nyní můžeme prohlásit, že bude méně zavánět pekelnou sírou co do číselné symboliky, pojďme si dopřát malé štronzo, ustrnout na pár okamžiků v čase a ohlédnout se zpátky. Nemusi to být ohlednutí fatální, jako to včerejší Maryšino, může být lehce nostalgické, jako při starosvětském promítání diapozitivů z rodinné dovolené... Co všechno jsme to za těch šest a půl festivalového dne společně mohli prožít a co jsme skutečně prožili?

Na celou dobu jsem byl na Loutkářské Chrudimi poprvé. Pověst nelhala. Festival má podmanivou atmosféru, pro kterou se budu rád vracet. Jeho kouzlo tkví především v tom, že není vůbec malý, má výraznou mezinárodní účast, doprovodný program připomíná kouzelné nádobí z pohádky Hrnceku vař! – neustále se na nás odněkud valí a nelze jej zastavit, protože pokyn „Hrnceku dost!“ zná jenom Michal Drtina a ten zrovna pomocí svých sedmimilových bot sviští s rychlostí pendolina někde mezi redakcí, stanem, Modrou hvězdou, MEDem, Spolkáčem a Sladovnou... Všude se něco děje, hraje se v nejrůznějších prostorách, v pleněru, ve stanu i mezi barokními sochami či nakonec na tradičních kukátkových jevištích nejrůznějších rozměrů. Kouzlo festivalu tkví především v tom, že není vůbec malý, a přesto si zachovává neuvěřitelně sevřenou, mile rodinnou atmosféru. Je důkazem, že to jde a že je to hlavně o lidech, kteří se v Chrudimi každoročně scházejí a svým osobním přístupem tuhle atmosféru utvářejí. Jde jim především o to se potkat. A to rozhodně není málo!

V hlavním programu letos soutěžilo 18 inscenací. Dalších 23 na nás čekalo na bohatě prostřeném švédském stole programu doprovodného, přičemž nechyběla vynikající inspirativní představení, za všechny bych rád jmenoval berlínskou inscenaci *Kachna, smrt a tulipán*, která nesmírně citlivě a ryze divadelně komunikuje s nejmladšími diváky zásadní lidské téma, jakým je smíření se smrtí.

Poslední soutěžní představení byla odehrána včera. Lektorský sbor 66. Loutkářské Chrudimi má možnost udělit dvěma inscenacím nominaci k účasti na mezidruhové divadelní žatvě, na Jiráskově Hronově 2017. A neomezené množství inscenací k účasti na Hronově doporučit. Jednomyslně jsme

se shodli v tom, že možnost obou dvou nominací využijeme a že další dvě inscenace k účasti doporučíme. Jsme přesvědčeni, že je-li Jiráskův Hronov mezidruhový, loutkové divadlo na něm nesmí chybět a mělo by jeho prostřednictvím dát nahlédnout do své tajemné kuchyně v co možná nejširší škále loutkářských vyjadřovacích prostředků.

V tuhle chvíli je nasnadě zamyslet se nad tím, jestli 66. ročník LCH ukázal na nějaké trendy či nové směry v nekonečném objevování možností loutkového divadla. Těžko říct. Ne všechno lze generalizovat nebo zobecnit. Velice potěšující jsou trendy v dramaturgii poslední loutkářské sezóny. Autorský přístup v tom nejlepší slova smyslu dominuje, tradiční interpretace textů z knihovničky loutkových her je naopak v menšině. Přesněji: interpretací hotového dramatického textu se nezabývala ani jedna soutěžní inscenace. Některé se pokusily o zcela původní autorské texty (za takový ve zralé formě považuji scénář s jadrným titulem *V prdeli*), jiné velmi osobitým způsobem pracovaly s preexistetním literárním dílem (zmiňme za všechny osobitou poetiku Karla Šefrny v *Zeleném příběhu s modrým koncem aneb Maruška* nebo vynalézavou práci s klasickou předlohou bratří Mrštíků v inscenaci *Musí to být*). Nicméně dalo by se pokračovat. Pozoruhodný je literární rozhled amatérských loutkářů i jejich odvaha hledat inspiraci v literatuře napříč žánry i věkovými adresami. Vedle bezpočtu autorských verzí klasických pohádek pro nejmenší jsme se mohli potkat s dramatinou novelou Karla Čapka *Šlépěj*, s kultovním románem Eduarda Štorcha *Lovci mamutů*, s neméně kultovní alegorií *Farma zvířat* George Orwella, s varietním pásmem volně na téma robinzonády nebo s odhodláním převést na jeviště moderní komiksovou mystifikaci, jakkoli mohl být výsledek problematický... Dramaturgie současného loutkového amatérského divadla se ukazuje jako živý a dynamický organismus. A to je dobře.

A další trendy čísla 66? Inu, byla to přehlídka nadbytečných rámců, divadel na divadle, ředěných expozic a natahovaných konců. Jakoby tvůrci nedostatečně věřili příběhům samotným. Občas je to škoda. Ne všechno potřebuje shodit nebo vysvětlit. Fůra srandy se dá najít v příběhu samotném.

Pokud jde o trend tematický, i ten lze napříč programem, od hlavního po doprovodný, snadno vysledovat. Jako červe-

ná nit se příběhem letošní LCH táhne téma splněných přání. Nebo přesněji hrozby, jakou pro lidstvo znamená možnost čerpat neomezeně splněná přání od kouzelných ryb, džinů a jiných zázraků. Jako bychom tušili, že lidstvo zase jednou začíná disponovat silou, která jej přesahuje a na jejíž ovládnání není morálně vyzrálé. Jako bychom před tím chtěli varovat. Zní to snad pateticky, ale je to tak.

Zajímavé bylo rovněž narůstající prolínání hranic mezi loutkovým divadlem a divadlem poezie. Inscenace jako *Šlépěj* nebo *Co se stalo u jezera PiplPopl* jasně dokázaly, že sňatky těchto dvou divadelních druhů dokážou být velmi prospěšné, že vizuální poezie loutek má pro svou literární kolegyni dokonalé pochopení.

Úplně na závěr zbývá konstatovat, že loutky na 66. LCH zbytečně neexhibovaly, nýbrž byly přirozenou součástí syntézy divadelních inscenací. Loutky netrčely, nesnažily se samoučelně šokovat. Naopak potvrdily sílu syntetického divadla, ve kterém všechny jeho složky pracují současně. Svědčí to o pokoře, střídmosti i poučenosti tvůrců. A patří jim za to dík.

Jménem celého lektorského sboru přeji krásné léto a po něm vykročení do další plodné divadelní sezony! Na shledanou za rok! ●

Lektorský sbor 66. loutkářské Chrudimi 2017 uděluje cenu

Martinu Trechovi

za výtvarnou a hudební koncepci inscenace *Krásná Pindaba*

Rudolfu Hancvenclovi

za autentické komediální herectví v inscenaci *Robinson*

Karlu Šefrnovi

za text k inscenaci *Zelený příběh s modrým koncem aneb Maruška*

souboru Naopak Dramatické školičky Svitavy

za vnitřně přesvědčivé uchopení látky v inscenaci *Všichni jsme si...*

souboru JakKdo, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

za vynalézavou práci s klasickou předlohou v inscenaci *Musí to být?*

souboru JOJO, ZUŠ Horažďovice

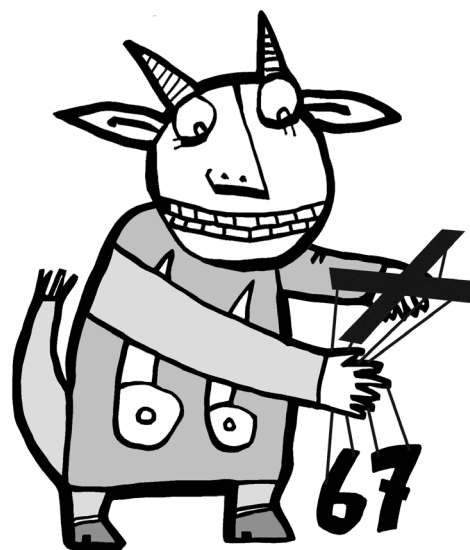
za naplněný inscenační koncept v inscenaci *Otík aneb Co se skrývá v kolébce*

souboru Mikrle, Kolegium hraběte Šporka, Jaroměř

za originální divadelní adaptaci povídky Karla Čapka *Šlépěj*

souboru Rámus, Plzeň

za inscenaci *V prdeli*

Doporučuje na mezidruhovou přehlídku amatérského divadla Jiráskův Hronov inscenace

Musí to být? souboru JakKdo, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

Otík aneb Co se skrývá v kolébce souboru JOJO, ZUŠ Horažďovice

a nominuje na mezidruhovou přehlídku amatérského divadla Jiráskův Hronov inscenace

V prdeli souboru Rámus, Plzeň

Šlépěj souboru Mikrle, Kolegium hraběte Šporka, Jaroměř

